

Sud je trebao dati odgovor na ova pitanja:

Da li je do udara došlo zbog nepažnje posade broda i tužiteljevih namještenika, ili su ga uzrokovali svojom nepažnjom samo ovi posljednji. Nadalje, da li tužitelja treba osloboditi svake odgovornosti. Sud je pronašao krivim jedne i druge.

Iz obrazloženja:

Utvrđeno je da je tužitelj, znajući o lokalnim vremenskim prilikama, preuzeo brigu o sigurnosti gata i broda. On je, prema tome, trebao pravovremeno obavijestiti tuženoga o promjenama pravca vjetra, tj. o prijetućoj opasnosti. I tuženi je, međutim, bio dužan, poučen iskustvom teškog manevriranja koje je izveo brodom dva dana prije udara, budno paziti na promjenu vjetra, i brzo djelovati kad ju uoči. Zbog toga što su obje stranke nemarno postupale u tom pogledu, sud in je proglasio krivima za udar, i to u ovom odnosu: tužitelja 40% a tuženog 60%.

Sud je našao, ma da je odbio tuženog s protutužbom, da je neosnovana tvrdnja tužiteljeva o njegovoj neodgovornosti za prozročene štete. Do toga je došao iz ovih razloga:

Odredba ugovora o čarteru, da se krcatelj /vlasnik sidrišta i gata/ oslobadja odgovornosti za svoju nemarnost i svojih namještenika i agenata, odnosi se samo na štetu koja se dogodila na brodu. Ukoliko se on želio osloboditi odgovornosti i za štetu koja može nastati na gatu, tako da za nju odgovara vlasnik broda, čak i kad šteta nastane zbog njegove nemarnosti, trebao je to izričito ugovoriti.

/LLLR 1962, str.9-24/

K.S.

APELACIONI SUD KANADE
/Exchequer Court of Canada/

Presuda od 19.IX 1961.

Republika Kuba c/e Flota Maritima Browning de
Cuba S.A.

/The "Canadian Conqueror" i drugi brodovi/

Imunitet suverena - I vlasništvo suverena upotrebljavano za trgovačke svrhe imuno je od jurisdikcije sudova stranih država

Protiv presude Prvostepenog suda u sporu Flota Maritima Browning de Cuba S.A. protiv Republike Kube, u vezi sa zaustavljanjem sedam kubanskih brodova, kojom je utvrđjena nadležnost kanadskog suda, jer da nema temelja za priznanje imuniteta, budući da

se radi o brodovima namijenjenim trgovačkoj svrsi /v.br.12, str.59 ovog periodika/, uložila je Kubanska vlada priziv. Apelacioni sud /sudac Cameron/ uvažio je priziv i priznao prigovor imuniteta valjanim. On to obrazlaže time što autori /citira Dicey-a, Cnesnire-a i Oppenheime/ smatraju da se protiv suverena ne može voditi postupak o predmetu koji je u njegovom vlasništvu ili posjedu, bilo da se radi o postupku in personam ili in rem. Iz sudske prakse citira u potkrijuju te teze precedent "Porto Alexandre" iz 1920 /koji se sa svoje strane pozivao na precedent "Parlament Belge" iz 1830/ u kojem je prigovor imuniteta Portugalske vlade uvažen, jer je dokazano vlasništvo države i, kako je rekao apelacioni sudac Warrington, kakva bila stvarna upotreba broda /"the actual use"/ dokazano je da je namijenjen javnoj upotrebi /"public use"/. Iza toga se vraća na precedent "Cristina" u kojem je Kuća Lordova sudila 1938. i u kojem su lordovi Wright, Thankerton i Maugham izrično ukazali na to da smatraju valjanim i za englesko pravo načela Bruxelleske konvencije o imunitetu državnih brodova od 1926, pa dolazi do zaključka da u nazočnom slučaju i po načelima Konvencije od 1926. postoji imunitet Kubanske vlade, jer se Konvencija ograničuje samo na "zahtjeve u pogledu iskorištavanja brodova i prijevoz tereta na njima" /LIIR 1961, vol.2, str.241/, a u ovom slučaju ne radi se o sporu "iz iskorištavanja utuženih brodova, nego prije iz ugovora koji se odnosi na iskorištavanje broda". Kako pak zahtjev Republike Kube na vlasništvo tih brodova nije osnovano na "očigledno manjkavom naslovu" /odlučuje istim riječima Earla Jowitt-a u slučaju "Tasikmalaša" u Tajnom savjetu iz 1955/ smatra da mora uvažiti priziv osnovan na prigovoru imuniteta Republike Kube, i utvrditi da kanadski sud nema jurisdikcije u ovom slučaju.

/LIIR 1961, str.230-242/

E.P.

APELACIONI SUD SJEDINJENIH DRŽAVA AMERIKE

Presuda od 5.IK 1961.

"Bahia de Nipe"

Imunitet suverena - Utjecaj baraterije na postupak prema državnom brodu - Potvrda Državnog tajništva za vanjske poslove o postojanju imuniteta isključuje protudokaz u pogledu činjenica na kojima je osnovana - Coast Guard /Obalna straža/ nije ovlaštena spriječiti uređivanje sudačkih organa na stranom brodu

Kubanski brod "Bahia de Nipe" bio je doveden u Lynnhaven u Virginiji, jer je zapovjednik broda, protivno nalogu i upotrebom sile prema dijelu posade, udario takav kurs. Brod je prevozio teret šećera u SSSR. Prema brodu i teretu su istaknuti slijedeći zahtjevi: a/ dva obalna radnika povelili su ovršni postupak prema brodu za tražbine koje su im dosuđene prema kubanskom brođovlasniku "Bahia de Nipe" prije nego što je brod preuzela Kubanska vlada, b/ "Mayan Lines" A.S., zbog